

Izgradnja inkluzivnih mostova kroz inkluzivno volontiranje

Vodič kroz inkluzivno volontiranje

Priručnik za trening o inkluziji i različitosti u volontiranju

Index:

Uvod	2
Svrha priručnika & Cilj trening modula	3
Ciljevi učenja	3
Rezultati učenja	4
Plan treninga & resursi za učenje	4
Prilog 1: Evaluacija	5

Uvod

Volonterstvo čini važan dio života zajednice, s volonterima diljem Europe koji ulažu svoje vrijeme i energiju kako bi napravili razliku unutar svoje zajednice. Centar za europsko volontiranje (CEV) & Hrvatski centar za razvoj volonterstva vjeruju da volonterstvo treba biti jednako dostupno svima, te da postoji uloga za svakoga tko se želi uključiti i pružiti podršku svojoj lokalnoj zajednici ili organizaciji. Cilj inkluzivnog volontiranja je osigurati da svatko može doprinijeti volonterstvu u poticajnom i demokratskom okruženju koje se temelji na jednakim prilikama.

Istinsko inkluzivno volontiranje zahtijeva traženje koje izlazi izvan okvira jednostavnog diverzificiranja/restrukturiranja naših volonterskih timova; moramo osigurati da volonteri predstavljaju zajednice u kojima su angažirani. Nije dovoljno navesti da smo inkluzivni, ili da se obvezujemo prilagoditi našu praksu kako bismo podržali specifične potrebe povezane s inkluzijom od slučaja do slučaja. Umjesto toga, mnogi slučajevi zahtijevaju potpuno preispitivanje i restrukturiranje programa, strategija i struktura naše organizacije. To nam omogućuje da proaktivno osiguramo prihvaćanje istinske raznolikosti i inkluzivnosti naše organizacije.

Volontiranje ima veliki potencijal za promoviranje inkluzije osoba različitog porijekla i situacija, uključujući najviše marginalizirane i najranjive skupine u društvu. Često organizacije koje uključuju volontere nevoljko surađuju s volonterima koji dolaze iz marginaliziranih skupina, npr. s osobama s invaliditetom ili pridošlicama. To se često događa zato što nisu sigurni hoće li biti u mogućnosti koordinirati ih dovoljno dobro kako bi osigurali da oni dosegnu svoj potencijal u smislu pozitivnog društvenog utjecaja. U nekim slučajevima, marginalizirane skupine čak nisu svjesne da se mogu uključiti u volontiranje.

Diljem Europe, vidljivo je možda jedno od najupečatljivijih nepodudaranja između tvrdnji organizacije o inkluzivnosti i realnosti na terenu. Čini se da u dnevnoj praksi upravljanja volonterskim programima, postoji malo organizacija koje su u potpunosti u mogućnosti aktivno uključiti volontere iz marginaliziranih skupina.

Ovaj trening modul dizajniran je kao alat za izgradnju kapaciteta koji pruža podršku koordinatorima volontera za razvoj otvorenih i pristupačnih volonterskih prilika. Cilj ovog modula je omogućiti razvoj vještina i znanja u vezi s razumijevanjem inkluzivnog volontiranja (svijest), pružiti osjećaj osnaženosti za poduzimanje mjera i praćenje teme (motivacija) te razviti sposobnosti za doprinos unapređenju inkluzivnosti u organizacijama u kojima pojedinci rade ili volontiraju (vještine).

Svrha priručnika & Cilj trening modula

Kao dio Citizen Engagement for Recovering - Volunteering Solidarity (CERVIS) projekta koji je sufinancirala Europska Unija, ovaj priručnik će pomoći i osnažiti organizacije koje uključuju volontere i inicijative, sa znanjem i razumijevanjem inkluzivnog volontiranja. Priručnik promovira aktivnosti i razvoj raznolikije, pravičnije i inkluzivnije sredine u kojoj volonterstvo napreduje. Cilj je ohrabriti svakoga tko upravlja i/ili koordinira volontere za prihvaćanje prilika koje se nude razvojem inkluzivnog pristupa talentima različitih grupa volontera, što se postiže osiguravanjem ugodnog i inkluzivnog okruženja u vašim neprofitnim organizacijama i inicijativama. Priručnik osigurava materijal za promišljanje i alate kao podršku organizacijama u kreiranju prostora za učenje i diskusiju o temi inkluzivnog volontiranja. Svaka aktivnost drži se otvorenom i fleksibilnom kako bi se organizacijama/inicijativama omogućilo prilagoditi u skladu s njihovim vlastitim potrebama i kontekstom.

Stvaranje prilika za inkluzivno volontiranje zahtijeva predanost na svim razinama organizacije prema naporima za održivost. Stoga se nadamo da ćete potaknuti članove upravljačkih tijela, izvršne direktore, koordinate volontera, zaposlenike te volontere da pročitaju ovaj priručnik te postanu aktivno uključeni u kreiranje i održavanje inkluzivnog volonterskog okruženja. Tijekom tog procesa bit ćete u mogućnosti istražiti vašu ulogu u mijenjanju postojećeg modela volontiranja, proširiti opseg volonterskih prilika koje nudite, isto kao i izgraditi kapacitete za osobnu, profesionalnu i institucionalnu inkluzivnu transformaciju. Proces obuhvaća opće aspekte inkluzivnog volontiranja, pružajući korisne izazove kao pomoć u promišljanju o trenutnom kontekstu vaše organizacije. Kao daljnja podrška navedeni su savjeti kako bi vas potaknuli razmišljati o međusobnoj povezanosti misije i vrijednosti vaše organizacije te vrsti volonterskih prilika koje nudite ili namjeravate ponuditi.

Ovaj priručnik uključuje 7 tematskih modula (ravnopravnost spolova, novopridošlice/ migranti, LGBTQIA+, manjine i osobe s invaliditetom, dob, i izolacija). Od vas se ne zahtijeva bavljenje sa svih 7 tematskih područja, nego možete izabrati, fokusirati se na neka od njih, ovisno o opsegu aktivnosti vaše organizacije i vašem društvenom kontekstu.

1. Ciljevi učenja

1. **Uvod u inkluzivnost** i što to znači za EU kontekst, za pojedinačne države članice, za specifična područja i sektore volonterstva.
2. **Istraživanje inkluzivnog volontiranja** te kako koordinatori volontera mogu ovu perspektivu dodati svojim aktivnostima povećavajući svoj fokus na demokraciju, jednakost i inkluziju.
3. **Podizanje svijesti** o konceptima, tehnikama i metodologijama inkluzivnog volontiranja.

2. Rezultati učenja

1. Sudionici će biti u mogućnosti **identificirati** glavne komponente i procese koji pridonose inkluzivnom volontiranju.
2. Sudionici će moći **demonstrirati** dublje znanje i razumijevanje inkluzivnog volontiranja te njegove povezanosti s EU vrijednostima.
3. Sudionici će **steći** vještine za indentificiranje prepreka ukljućivosti i demonstrirati stručnost u kreiranju prilika za inkluzivno volontiranje za određene identificirane grupe.
4. Sudionici će **razumjeti** zašto će im te vještine biti potrebne te **pokazati predanost** slijediti i dijeliti svoja nova znanja o inkluzivnom volonterstvu u organizacijama i inicijativama u koje su uključeni.

3. Plan treninga & resursi za učenje

14:00– 14:05	Dobrodošlica, uvod i kontekst <i>Treneri će se predstaviti te objasniti zašto održavaju ovaj trening te u kojem kontekstu; CEV CERVIS projekt sufinanciran CERV programom. Trener će predstaviti fizički ili online prostor održavanja treninga te objasniti sve ključne karakteristike.</i>
14:05– 14:35	Međusobno upoznavanje – Formiranje grupe/Vježba razbijanja leda Tehnika neformalnog obrazovanja za međusobno upoznavanje npr. vježba crtanja portreta
14:35 - 15:00	Motivacija i očekivanja Vježba istraživanja motivacije za sudjelovanje na treningu i očekivanja rezultata/ishoda npr. vježba uže za rublje.
15:00-15:15	Pauza za kavu
15:15– 15:20	Predstavljanje agende i ciljeva treninga Jasno istaknuti koja očekivanja ovaj put neće biti ispunjena, ili možda prilagoditi tečaj i program gdje je moguće tako da ukljući neka od očekivanja.
15:20 - 15:30	Dogovoriti i postaviti pravila grupe – Kreirati sigurni prostor za diskusiju
15:30 - 16:15	Uvod u inkluzivno volontiranje Teoretski sadržaj kako bi se svi doveli na istu razinu – o čemu razgovaramo? Uključiti ključne definicije i koncepte prilagođene nacionalnom kontekstu, uzimajući u obzir kulturološku i pravnu osnovu za volonterstvo. Vidi slideove ovdje .

16:15 - 17:15	Inkluzivno volontiranje – korak dublje Samo-refleksija, iskustveno učenje, igra uloga itd. te druge metode neformalnog učenja za fokusiranje na jedan ili više tematskih modula ovisno o prioritetima i interesima grupe. Vidi slideove ovdje. ● Modul I: Inkluzivnost i ravnopravnost spolova ● Modul II: Inkluzivnost i novopridošlice/migranti ● Modul III: Inkluzivnost i LGBTQIA+ zajednice ● Modul IV: Inkluzivnost i manjine ● Modul V: Inkluzivnost i osobe s invaliditetom ● Modul VI: Inkluzivnost i dob ● Modul VII: Inkluzivnost i izolacija
17:15 - 17:30	Osobni akcijski planovi – mogu uključivati slijedeće: ● Organizacijska spremnost (stavovi, volja, predanost) ● Prikupljanje/ujednačavanje znanja ● Programske politike i smjernice ● Formulari za prijem volontera ● Procedure upravljanja volonterima ● Opis uloga i odgovornosti ● Trening djelatnika i potrebe za podrškom ● Potrebna sredstva/resursi Pregledajte profile vaših volontera svakog lipnja i prosinca kako biste osigurali da sastav vaših volontera odražava demografiju vaše zajednice.
17:30– 18.00	Evaluacija treninga (EU sistem) / Vrednovanje učenja Završetak i zaključak

Prilog 1: Evaluacija

Zašto je važno evaluirati?

Važno je evaluirati učinjeni posao zajedno s adresirajući aspekte kao što su:

- Timski rad
- Stvaranje ugodnog okruženja koje omogućuje otvorenost i dijeljenje
- Stečeno znanje
- Novi putevi koje organizacija može slijediti i poduzeti

Načini evaluiranja

Evaluacija se može provoditi na različite načine, od fizičkih vježbi do oluje ideja. U nastavku možete naći neke vježbe/alate/aktivnosti koje mogu koristiti pri samoevaluaciji. Navedeni materijali trebaju se uskladiti s proaktivnošću i mogućnostima sudionika, kako bi se inkluzija unutar organizacije bila omogućena.

- Upitnik za samoprocjenu pomoću Google obrasca ili drugih online alata.
- Upotrebom [Dixit kartica](#): svi sudionici izabiru Dixit karticu koja najbolje predstavlja njihovo iskustvo. Zatim, prozivajući jednog po jednog sudionici predstavljaju razloge zašto su izabrali to određenu karticu.
- Mreža evaluacije: upotrebom vrpce (konopa), sudionici sjede/stoje u krugu. Jedan sudionik uzima rolu vrpce te ju omata oko svog zapešća dok govori kakvo je za njega to bilo iskustvo. Zatim dobaci rolu vrpce drugom sudioniku koji čini isto. Proces se nastavlja sve dok svi sudionici ne izraze svoje osjećaje i ideje. Rezultat je „mreža evaluacije“ koja pokazuje činjenicu da iskustvo ne bi bilo moguće bez doprinosa svih sudionika. Istovremeno, to je odraz načina kako društvo treba postupati, pokazujući kako su stvorili sigurno okruženje za međusobno dijeljenje i razmjenu misli.
- 4D grafika: Svi sudionici stoje u liniji. S lijeve strane su 'pozitivni' odgovori, dok su s desne strane 'negativni'. Nakon svakog evaluacijskog pitanja trenera/ moderatora diskusije, sudionici se pomaknu prema lijevo ili prema desno ovisno o tome što je njihov odgovor. Što dalje odmiču od središnje linije, bolji je ili gori njihov osjećaj prema temi pitanja. Svaki sudionik isto tako može podijeliti argumente na kojima temelji svoju poziciju.

Pitanja

Pitanja u evaluaciji ne trebaju se odnositi samo na iskustvo treninga, nego isto tako trebaju sudionicima omogućiti internu analizu unutar njihove organizacije te sredine koja ju okružuje (zajednica, društvo, razina države). Na primjer:

- Je li provedena analiza bila korisna za razvoj razumijevanja kako možemo više unaprijediti naš rad na inkluziji?
- Jesmo li bili u mogućnosti reflektirati koristeći otvoren i inkluzivan pristup?
- Za aspekte ili pitanja koja smo identificirali da nedostaju možemo li osigurati plan za kratko/srednje /dugoročno rješenje?
- Osjećam li da me se čulo i da sam bio/bila uključen/a u diskusiju?
- Koja unapređenja možemo poduzeti unutar naše organizacije kada je riječ o inkluzivnosti (adresiranjem tema modula kojima ste se bavili)?

